حق با شماست

info@jamejamdaily.ir

روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲

#طرح-ترافیک

فراهانی از تهران:

با اجرای دوباره طرح ترافیک استفاده از وسایل نقلیه عمومی افزایش پیدا کرده و ناوگان عمومی پذیرای مسافران بی‌شماری است که ممکن است باعث افزایش دوباره شیوع ویروس کرونا شود.

#آنتن-تلفن-همراه

قلندری از تهران:

آنتن دهی و اینترنت اپراتورهای همراه اول و ایرانسل در شهرک شهید بخارایی در منطقه ۱۹ شهر تهران بسیار ضعیف است.

#بدآموزی-کودکان

بلقار از تهران:

چرا وزارت ارتباطات نسبت به فیلترکردن بازی‌هایی که عکس‌های نامناسب دارند و برای گروه سنی کودکان است، اقدامی انجام نمی‌دهد؟ این عکس‌ها برای کودکان بدآموزی دارد.

#مدیریت-بحران

گل‌آرا از خرم‌آباد:

با وجود سیل‌های اخیر، مدیریت بحران کشور همچنان برای حل معضلات و به حداقل رساندن خسارات یکپارچه نیست. چرا؟

#تعرفه-پزشکان

حسینی از تهران:

ویزیت پزشکان متخصص به ۷۰ هزار تومان رسیده است. چرا؟ مگر دولت نرخ مصوبی برای متخصصان ندارد؟

#قیمت-خودرو

مومن از بوشهر:

چرا هیچ سازمانی برای کنترل قیمت خودرو ورود نمی‌کند؟ هر روز خودرو گرانتر می‌شود و خرید برای اقشار ضعیف جامعه آرزو شده است.

#بافت-فرسوده

بقایی از تهران:

امیدوارم چند زلزله اخیر به شهرداری تهران تلنگری بزند تا برای نوسازی بافت‌های فرسوده و خانه‌های قدیمی شهرکاری انجام دهد.

جوابیه

در پی درج پیامی در روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۸ با عنوان «بازگشایی پارک‌ها باعث شیوع ویروس کرونا می‌شود» مدیرعامل سازمان بوستان‌ها و فضای سبز شهر تهران با ارسال نمابری اعلام کرد: کلیه تصمیمات در خصوص نحوه بازگشایی و کارکرد اماکن عمومی براساس دستورات و مصوبات ستاد ملی مبارزه با بیماری کرونای کشور و دستور ریاست محترم سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران می‌باشد.

صید با موتور برق و باتری

مسدود کردن عرض رودخانه با تور

قتل عام آبزیان

فیلم صید گسترده ماهیان با استفاده از شوک الکتریکی در کنارک تکذیب شد اما صید غیرقانونی با روش‌های خطرناک در آب‌های داخلی و دریایی ایران همچنان ادامه دارد

صید پرساین با شوک الکتریکی

صید ترال

محمدحسین خودکار

جامعه

هزاران ماهی نقره‌ای رنگ در توری بزرگ گرفتار شده‌اند، تعدادی از ماهی‌ها نیز بی‌حرکت خارج از تور قرار دارند، آن‌طور که در توضیحات تصویر نوشته شده است صید ماهی با استفاده از شوک الکتریکی از طریق روش پرساین دست به دست در فضای مجازی چرخید. ابتدا گفته شد این فیلم مربوط به صید ماهی ساردین توسط کشتی‌های چینی در آب‌های بندر کنارک استان سیستان و بلوچستان است. اما صحت فیلم خیلی زود از سوی مدیرکل دفتر امور صیادی سازمان شیلات ایران زیر سوال رفت و مختار آخوندی گفت که این تصویر مربوط به ایران نیست، چراکه اساسا صید پرساین حوالی سواحل سیستان و بلوچستان انجام نمی‌شود. جدا از این فیلم خاص، شاهد آن هستیم که گاه و بیگاه در فضای مجازی تصاویری منتشر می‌شود که حاکی از رواج انواع روش‌های غیرقانونی صید در آب‌های داخلی و بنادر ایران است؛ از صید با استفاده از مواد منفجره در رودخانه دزگرفته تا صید ترال در نقاط مختلف دریای عمان.

پهنه‌های آبی ایران به دو دسته کلی آب‌های داخلی و آب‌های دریایی تقسیم می‌شود. آب‌های داخلی شامل روخانه‌ها، تالاب‌های طبیعی و دریاچه‌های مصنوعی پشت سدهاست. متولی صدور مجوز صید در رودخانه‌ها و تالاب‌ها سازمان محیط‌زیست است و متولی صدور مجوز صید در دریاچه‌های مصنوعی نیز وزارت نیرو. اصولا سازمان محیط‌زیست همواره در زمان خارج از فصل تخم‌ریزی آبزیان، تعداد محدودی مجوز برای صید ماهی در رودخانه‌ها یا تالاب‌ها صادر می‌کند. در مجوزهای این سازمان نیز شیوه صید مشخص می‌شود و بر این اساس صیادان در آب‌های داخلی یا حتما باید از قلاب استفاده کنند یا از تورهای گوش‌گیر با اندازه چشمه‌های مشخص (به سوراخ‌های ریز روی تور چشمه می‌گویند).

از صید با سمپاشی تا شوک الکتریکی

همه این صحبت‌ها اما مربوط به روندهای قانونی صید ماهی در آب‌های داخلی است. روندهایی که معمولا کسی چندان آنها را جدی نمی‌گیرد. این نکته‌ای است که محمدرضا فاطمی، کارشناس محیط‌زیست دریایی در گفت‌وگو با جام جم روی آن دست می‌گذارد. او تاکید می‌کند برخی ساکنان حاشیه تالاب‌ها و رودخانه‌ها تقریبا در تمام طول سال حتی در فصل تخم‌ریزی ماهی‌ها بدون داشتن مجوز و با در دست داشتن قلاب یا تورهای گوش‌گیر معمولی اقدام به صید غیرمجاز ماهی می‌کنند. در این میان، برخی صیادان نیز تورهایی با چشمه‌هایی بسیار ریز را به دو دیواره رودخانه می‌بندند و همه ماهیان ریز و درشت عبوری را به چنگ می‌آورند. فاطمی البته توضیح می‌دهد اینها شیوه‌های سنتی صید غیرمجاز است؛ شیوه‌هایی که به گفته او، ضرر آن برای محیط‌زیست به مراتب کمتر از روش‌های جدیدتر است. روش‌هایی که فاطمی درباره آن می‌گوید: در سال‌های اخیر شیوه‌هایی مانند صید از طریق انفجار دینامیت، سمپاشی در رودخانه یا استفاده از شوک الکتریکی در آب‌های داخلی‌مان رایج شده‌است. شیوه‌هایی که باعث به خطر افتادن نسل جانداران آب‌های داخلی می‌شود و ضررهای جبران‌ناپذیری را به محیط‌زیست طبیعی تالاب‌ها و رودخانه‌ها وارد می‌کند.

این کارشناس محیط‌زیست دریایی معتقد است علت اصلی رواج این روش‌های صید غیرقانونی در آب‌های داخلی کشور توان پایین نهاد متولی نظارت بر صید در آب‌های داخلی است. او تاکید می‌کند سازمان محیط‌زیست به هیچ‌وجه نیروی کافی برای رصد دقیق همه رودخانه‌ها و تالاب‌ها در پهنای گسترده کشورمان را ندارد.

تهدید نسل آبزیان با صید صنعتی

متولی صدور مجوز برای صید آبزیان در آب‌های دریایی سازمان شیلات ایران است. آب‌هایی که در آن از دیرباز شیوه‌های سنتی صید رایج بوده‌است و جوامع محلی با استفاده از این شیوه‌ها از آبزیان دریا بهره‌برداری می‌کنند. رایج‌ترین روش صید سنتی در آب‌های جنوب کشور نیز همچنان استفاده از قلاب است. مزیت این روش نیز آن است که در صید با قلاب فقط ماهیان بزرگ صید می‌شوند و بچه‌ماهی‌ها به دام نمی‌افتند. اما بخش زیادی از صیادان بومی به جای قلاب از تورهای گوش‌گیر استفاده می‌کنند. اندازه چشمه این تورها نیز با توجه به نوع ماهی هدف صید تعیین می‌شود. البته براساس روال قانونی، تعیین اندازه چشمه برعهده سازمان شیلات است و این کار نیز با هدف جلوگیری از صید ماهیان نابالغ انجام نمی‌شود. فاطمی اما معتقد است که بسیاری از صیادان آب‌های جنوب دستورالعمل‌های سازمان شیلات برای انتخاب اندازه چشمه‌های تورشان را جدی نمی‌گیرند و به همین دلیل، خیلی اوقات در صید با استفاده از تورهای گوش‌گیر بچه‌های ماهی‌های زیادی نیز گرفتار می‌شود.

اما به جز شیوه‌های سنتی، روش‌های صنعتی نیز به‌خصوص در سال‌های اخیر در آب‌های دریایی کشور رونق پیدا کرده‌است. شیوه‌هایی که بیشتر مختص کشتی‌های بزرگ صیادی است و صیادان محلی کمتر از آن استفاده می‌کنند. از جمله روش‌های صنعتی نیز صید پرساین است که به گفته فاطمی، شرکت‌های صیادی بزرگ عمدتا از آن برای صید ماهی تن در دریای عمان استفاده می‌کنند و البته برخی افراد بومی نیز با استفاده از این روش در حوالی جزیره قشم ماهی ساردین می‌گیرند.

آسیب اصلی صید پرساین آن است که همواره در این روش این احتمال وجود دارد که تعدادی از آبزیان مهم حفاظت‌شده مثل دلفین‌ها که معمولا همراه گله‌های ماهیان تن حرکت می‌کنند، به صورت غیرعمدی به دام بیفتند. فاطمی توضیح می‌دهد در سال‌های گذشته به دلیل تلفاتی که استفاده از این روش در سطح جهان برای دلفین‌ها به بار آورد، در بسیاری از کشورها قرار بر این شد تورهای پرساین را به گونه‌ای بسازند که در قسمت بالایی آن فضایی برای فرار دلفین‌ها وجود داشته‌باشد. به گفته او، در ایران هم بعد از کشتار ۱۵۰ دلفین بر اثر صید پرساین در سال ۸۶، قرار بود این اتفاق رخ دهد؛ اما هنوز این کار انجام نشده‌است و از نظر این کارشناس محیط‌زیست دریایی همچنان احتمال گیر کردن دلفین‌های خلیج‌فارس در تور پرساین وجود دارد.

نکته دیگر این است که براساس دستور سازمان شیلات، کشتی‌های صید صنعتی باید صید ماهیان تن با استفاده از روش پرساین را در فاصله بیش از ۱۲ کیلومتری خط ساحلی انجام دهند تا در این شرایط صیادان محلی بتوانند در فواصل نزدیک‌تر به خط ساحلی از ذخایر دریا بهره‌برداری کنند. اما آن‌طور که فاطمی تعریف می‌کند، بسیاری از مواقع این کشتی‌ها در طول شب به فاصله کمتر از ۱۲ مایلی می‌آیند یا گله‌هایی را می‌گیرند که به سمت ساحل حرکت می‌کنند که در واقع سهم صید بومی‌ها هستند.

در این میان باید توجه داشت وقتی فردی بومی در سرزمین مادری خود اقدام به صید می‌کند، حتی اگر صید او غیرمجاز باشد، صیادی تنها راه امرار معاش او در شرایط دشوار معیشتی امروز است، اما کشتی‌های صنعتی بزرگ متعلق به سرمایه‌گذارانی است که صیادی را به عنوان راهی برای کسب درآمدهای هنگفت دنبال می‌کنند. همچنین حجم ماهیان صیدشده از سوی کشتی‌های صنعتی بزرگ ده‌ها برابر صیادان بومی است و تداوم رواج روش‌های صنعتی در آب‌های دریایی کشور باعث تهدید نسل ذخایر دریایی ایران می‌شود. البته زمانی که آبزیان به اندازه کافی در دریاهای شمال و جنوب کشور حضور داشتند، این توجیه برای سازمان شیلات ایران وجود داشت که با دعوت از سرمایه‌گذاران بزرگ از ذخایر دریا به نحوی مطلوب بهره‌برداری اقتصادی کند. اما امروز که بر اثر صید بی‌رویه ماهیان، حجم این ذخایر به‌شدت کاهش یافته‌است، فعالیت گسترده این کشتی‌ها دیگر چندان توجیهی ندارد. فعالیتی که علاوه بر نابودی نسل جانداران دریایی، صیادان سنتی را نیز که بقای‌شان به همین آبزیان وابسته است، عملا بیکار می‌کند.

زندگی+

فریب ترال

پرحاشیه‌ترین روش صید صنعتی، صید ترال است. در این روش، صیادان تورهای بزرگی را با چشمه‌هایی بسیار ریز در کف یا میانه دریا می‌کشند و بعد از گرفتار شدن ده‌ها هزار ماهی در تور، آن را به طرف بالا جمع می‌کنند. ضرر اصلی صید ترال برای محیط‌زیست دریا نیز آن است که در این روش تعداد بسیار زیادی از آبزیان مختلف صید می‌شود. اتفاقی که در نتیجه آن دیگر تعداد بسیار اندکی ماهی برای صیادان جوامع محلی باقی می‌ماند و اتفاقا همین مساله در سال‌های اخیر صدای اعتراض صیادان سنتی جنوب را بلند کرده‌است.

البته سازمان شیلات ایران بعد از ماجراهایی که برای کشتی‌های ترال چینی پیش آمد، سه سالی است که صید ترال در آب‌های جنوب را محدود کرده‌است. به این معنی که این سازمان در سال‌های اخیر فقط دو ماه از سال برای صید میگو در خلیج فارس مجوز می‌دهد و مجوز صید ترال در دریای عمان را نیز فقط برای ماهیان میکتوفیده آن هم در فاصله بیش از ۱۲ مایلی خط ساحلی صادر می‌کند. همچنین در سال‌های اخیر مقرر شده‌است که اندازه چشمه تورهای ترال به گونه‌ای انتخاب شود که تا حد امکان فقط ماهیان تعیین‌شده صید شوند. این اما فقط ظاهر ماجراست، چراکه اکنون بسیاری از کشتی‌های مجوزدار صید ترال به بهانه داشتن مجوز برای صید ماهی میکتوفیده، آبزیان دیگری از جمله ماهیان یال‌اسبی را نیز می‌گیرند. این کشتی‌ها حتی بعضی مواقع به فاصله کمتر از ۱۲ مایلی خط ساحلی می‌آیند و در محدوده‌ای که طبق قانون باید در اختیار صیادان سنتی باشد، انواع ماهیان را صید می‌کنند. نکته دیگر آن است که برخلاف سال‌های گذشته اکنون کشتی‌های ترال دیگر چینی نیستند و همه این کشتی‌ها با پرچم ایران فعالیت می‌کنند؛ زیرا از سه سال پیش که صید ترال از سوی کشتی‌های چینی ممنوع شد، چند شرکت صیادی بزرگ ایرانی کشتی‌های چینی را اجاره کردند. سال گذشته هم که دوباره اعتراضات گسترده‌ای علیه صید ترال شکل گرفت، این شرکت‌ها سند کشتی‌های اجاره‌ای چینی را به نام خود زدند و پرچم ایران را در آن بالا بردند. الان هم شرایط به گونه‌ای است که کشتی‌هایی با پرچم ایران در آب‌های جنوب کشور به صید ترال مشغولند و ذخایر آبزیان ایران را با ظاهری قانونی جارو می‌کنند. در واقع، مشکل هنوز حل نشده است؛ زیرا از ابتدا مساله این نبود که کشتی‌های ترال زیر پرچم کدام کشور به غارت منابع دریایی مشغولند، بلکه مشکل آنجا بود که در سایه ضعف نظارتی سازمان شیلات، نسل آبزیان کشورمان با استفاده از صید ترال رو به نابودی می‌رود.

یادداشت:
دکتر علیرضا طبیب‌خوئی
متخصص مغز و اعصاب

سال آخری‌ها؛ برای شما برنامه ویژه‌ای داریم!

وارد اتاق عمل شدم، روی میز اتاق پزشکان جزوه خلاصه فارسی یکی از فصل‌های کتاب مرجع جراحی مغز و اعصاب را دیدم و چند روز بعد کتابچه مشابهی را روی میز درمانگاه؛ جزواتی که سال‌هاست توسط یکی دو موسسه در مورد رشته‌های تخصصی دیگر چاپ می‌شود و در چند سال اخیر محصولات مربوط به رشته جراحی مغز و اعصاب هم به آنها اضافه شده است. هر فصل کتاب توسط یکی از حائزان رتبه‌های برتر آزمون بورد ترجمه و خلاصه شده و در انتهای آن تعدادی سوال تستی با پاسخ تشریحی ارائه می‌شود و هرچندوقت یکبار هم در مورد جلسات آمادگی آزمون بورد و مشابه آن به تلفن‌های همراه پزشکان که بدون اطلاع و اجازه آنها در اختیار سیستم‌های تبلیغاتی قرار گرفته، فرستاده می‌شود؛ اتفاقاتی آشنا که در مورد شرکت در آزمون سراسری دانشگاه‌ها، آنها را به خاطر می‌آوریم.

چندی پیش تلاش برای حذف مافیای کنکور و جلوگیری از سوءاستفاده افراد سودجو از نگرانی خانواده‌هایی که فرزندان کنکوری دارند، آغاز شد، اما پایان این تلاش‌های رسانه‌ای چیزی جز تبلیغ فرد یا افراد خاص جهت مطرح شدن در اجتماع و جهشی برای ورود آنها به دنیای سیاست و تداوم قدرتمندتر موسسات اصطلاحا آموزشی کنکور نبود. در شرایطی که صحبت از حذف کنکور و مافیای آن در میان است، ما شاهد رشد مافیای کارشناسی ارشد، دکتری، دستیاری پزشکی و بورد تخصصی هم هستیم! همان‌طور که سنجش دانش، توان استدلال، مهارت، ابتکار، هوش اجتماعی و بسیاری فاکتورهای دیگر در ورود دانشجوها به دانشگاه‌ها در رشته‌های مناسب برای آنها با آزمون کنکور میسر نیست، این نقصان در سطوح بالاتر پزشکی چشمگیرتر و آسیب‌رسان‌تر خواهد بود.

علم پزشکی اصالت خود را در مطالعه به زبان تخصصی در جهت درک بهتر مفاهیم و ارتباط موثرتر با دنیای این علم می‌تواند حفظ کند و اگر معیار ورود به تخصص و فراغت از تحصیلات تخصصی تعدادی سؤال چهارگزینه‌ای از جزوه‌های خلاصه شده به زبان فارسی با حجم زیادی اشکالات و خطاهای نوشتاری در آنها باشد از چاله وارد چاه شده‌ایم، زیرا نداشتن تناسب استعداد و توانمندی با آموزش در دانشگاه‌ها را به سطحی عمیق‌تر در مورد نخبگان‌مان کشانده‌ایم و البته من شاهد این آسیب در رشته تخصصی خود هستم و رشته‌های فنی و انسانی هم احتمالا به این آفت دچارند. به نظر می‌رسد اصرار من درباره تغییر نگرش دستیارانم تا زمانی که آنها راه موفقیت در تحصیلات خود را با گذر موفق از مسیر آزمون‌هایی با روش‌های منقرض نشده می‌بینند بی‌فایده خواهد بود و نمی‌توان از آنها خرده زیادی گرفت، چرا که فعلا انتخاب پاسخ صحیح بین چهار گزینه همه آن چیزی است که برای تحسین و تایید کسب دانش تخصصی از آنها خواسته می‌شود.